

Stockholm 2007-05-07

Näringsdepartementet
Statsrådet
Åsa Torstensson
103 33 STOCKHOLM

Kopia till:

Fredrik Reinfeldt
Maud Olofsson
Göran Hägglund
Lars Leijonborg
Mona Sahlin
Lars Ohly
Peter Eriksson
Maria Wetterstrand

Vi blev mycket förvånade över ditt svar (N2007/1185/ITP) på Hela Sverige ska levas skrivelse angående Posten AB:s pågående försämringar av postservicen på landsbygden. Vi förstår ditt svar som att du försvarar Posten AB:s "tvångsförflyttningar" av postlådor flera kilometer bort, ja ibland flera mil bort.

Du skriver att det inte råder några allmänt utbredda missförhållanden på marknaden. Men en färsk utredning från Post- och Telestyrelsens (PTS) visar att det är cirka 6 500 hushåll och företag som har längre än en kilometer till postlådan. Detta motsvarar ett större samhälle.

Det som vi, Hela Sverige ska levas och PTS förespråkar, nämligen ett maximalt avstånd på en kilometer till postlådan, praktiseras redan i vårt grannland Finland. Ett land vars förhållanden både geografiskt och samhällsekonomiskt är mycket lika Sverige.

I samband med avregleringen av postväsendet i Finland förändrades det styrande regelverket i grunden så att marknaden skulle bli geografiskt konkurrensneutral samt att landsbygden inte skulle missgynnas.

Tre viktiga punkter i det finska regelverket är värda att beakta:
(Se slutet av brevet för internetlänkar)

1. Alla postoperatörer måste betala koncessionsavgifter till en fond som finansierar "olönsam" postutdelning på landsbygden. Detta gör att marknaden blir geografiskt konkurrensneutral. Inga "russinplockare" tillåts, exempelvis Citymail som bara verkar i storstäderna. Alla operatörer måste med andra ord ta ansvar för landsbygden. Se 3 kap §6 i postlagen (finlex).

2. Finland har infört ett maxavstånd på 1 kilometer till postlådor på landsbygden. Se kapitel 3.1.1 i kommunikationsverkets anvisningar (se PDF-fil) samt 4 kap §22 i postlagen (finlex).

3. Det är byggnadsnämnden i berörd kommun som avgör tvister om postmottagaren och postoperatören inte kommer överens. Det kan vara frågor om var postlådan skall placeras och är mycket demokratiskt. Se 4 kap §23 i postlagen (finlex).

Se även detta citat från Finska kommunikationsverkets hemsida:

"Styrkan i den finländska postverksamheten är den höga kvaliteten på tjänsterna och produktionseffektiviteten. Branschens och kundernas behov följs noga upp. Samtidigt utvecklas lagstiftningen så att nivån på postens samhälls omfattande tjänster bibehålls och de ekonomiska förutsättningarna för tillhandahållandet av tjänsterna tryggas. Posttjänsterna spelar en betydande roll även i informationssamhället, eftersom de utgör en fysisk distributionskanal för t.ex. beställningar som gjorts på elektronisk väg."

I Sverige avreglerades postväsendet utan att regelverket upgraderades nämnvärt. Detta innebär att Posten AB nu tappar både marknad och inkomster till bolag som bara vill verka i storstäderna. För att kompensera detta intäktsbortfall genomför nu Posten AB drastiska nedskärningar på landsbygden, där konkurrens saknas. Bolaget överutnyttjar ett föråldrat regelverk och missbrukar sin dominerande ställning.

För hushåll och företag på landsbygden innebär detta att de nu går miste om eller får kraftigt reducerad tillgång till en grundläggande infrastruktur och samhällsservice. Detta med stora praktiska och ekonomiska problem som följd. Detta har uppmärksammats i medier.

Enligt PTS beräkningar skulle beslut om maximalt avstånd till postlådor innebära en extra årlig kostnad på 39 miljoner. Genom att införa samma system som Finland skulle Posten AB få kompensation för dessa kostnader.

Vi tycker det är mycket märkligt att regeringen inte tar intryck av Finland och genomför de förslag som PTS föreslår i sin utredning.

Med vänlig hälsning

Björn Skeppström
ordförande i Årböle Byalag

Här nedan finns några länkar till det finska postregelverket med mera, samt en Pdf-fil med Kommunikationsverkets anvisningar (motsvarigheten till PTS allmänna råd). Alla med svensk text.

<http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2001/20010313>

<http://www.mintc.fi/scripts/cgiip.exe/WService=lvm/cm/pub/showdoc.p?docid=2256&menuid=286>

<http://www.ficora.fi/sv/hidden/uudistus.html>

<http://www.posti.fi/svenska/index.html>